

miljøpåvirkninger er til stede. Det er vanskeligt at finde de patologiske faktorer for komplekse sygdomme og endnu vanskeligere for komplekse sygdomme med komorbiditet.

Det er ofte svært at lave en klar differentiering mellem patientgrupper med forskellige neuro-psykiatriske lidelser pga. tilstedsvarerelsen af flere komorbiditeter samtidigt. Denne differentiering vanskeliggøres yderligere af, at der er et vist overlap af symptomer mellem de forskellige diagnoser. Overlappen mellem de forskellige lidelser ses ikke alene i patienternes kliniske fænotype, men afspejles også i deres genetiske profil og i deres respons på medicinering. Som nævnt er nogle CNV'er overrepræsenterede hos patienter med neuropsykiatriske sygdomme. Desuden foreslås flere kandidatgener at give en øget disponering for forskellige neurologiske lidelser og ikke kun for én specifik sygdom. Endelig er det påvist, at nogle behandlingstyper afhjælper symptomer af flere forskellige sygdomme.

Samlet set tyder det altså på, at der eksisterer et overlap mellem de genetiske mekanismer, der indgår i sygdomme som GTS, OCD, ADHD, autisme og skizofreni. Det er ikke usandsynligt, at nogle gener vil give en øget disponering for disse lidelser generelt, mens andre gener specifikt øger disponeringen for en enkelt sygdom. Fremtidig forskning vil kræve grundig klinisk beskrivelse af de inkluderede patienter. Det vil være relevant at undersøge både klart afgrænsede patientgrupper og patienter med flere/overlappende diagnoser for på den måde at identificere hhv. generelle og specifikke gener og neurologiske mekanismer.

KORRESPONDANCE: Zeynep Tümer, Center for Anvendt Human Molekylærbiotik, Kennedy Centret, Gl. Landevej 7, 2600 Glostrup. E-mail: zet@kennedy.dk

ANTAGET: 14. september 2011

FØRST PÅ NETTET: 31. oktober 2011

INTERESSEKONFLIKTER: Forfatternes ICMJE-formularer er tilgængelige sammen med artiklen på Ugeskriftet.dk

TAKSIGELSE: Lundbeck Fonden takkes for økonomisk støtte til udførelsen af GTS-projektet på Kennedy Centret.

LITTERATUR

1. de la Tourette G. Etude sur une affection nerveuse caractérisée par l'incoordination motrice accompagnée d'écholalie et de coprolalie. Archives de Neurologie (Paris) 1885;9:158-200.
2. O'Rourke JA, Scharf JM, Yu D et al. The genetics of Tourette syndrome: a review. J Psychosom Res 2009;67:533-45.
3. Debes NM, Hjalgrim H, Skov L. Kliniske aspekter ved Tourettes syndrom. Ugeskr Læger 2008;170:2701-3.
4. Price RA, Kidd KK, Cohen DJ et al. A twin study of Tourette syndrome. Arch Gen Psychiatry 1985;42:815-20.
5. Hyde TM, Aaronson BA, Randolph C et al. Relationship of birth weight to the phenotypic expression of Gilles de la Tourette's syndrome in monozygotic twins. Neurology 1992;42:652-8.
6. Tourette Syndrome Association International Consortium for Genetics. Genome scan for Tourette disorder in affected-sibling-pair and multigenerational families. Am J Hum Genet 2007;80:265-72.
7. Ercan-Sencicek AG, Stillman AA, Khosh AK et al. L-histidine decarboxylase and Tourette's syndrome. NEJM 2010;362:1901-8.
8. Grados MA. The genetics of obsessive-compulsive disorder and Tourette syndrome: an epidemiological and pathway-based approach for gene discovery. J AM Acad Child Adolesc Psychiatry 2010;49:810-9.
9. Abelson JF, Kwan KY, O'Roak BJ et al. Sequence variants in SLC16A5 are associated with Tourette's syndrome. Science 2005;310:317-20.
10. Keen-Kim D, Mathews CA, Reus VI et al. Overrepresentation of rare variants in a specific ethnic group may confuse interpretation of association analyses. Hum Mol Genet 2006;15:3324-8.
11. Verkerk AJ, Mathews CA, Joosse M et al. CNTNAP2 is disrupted in a family with Gilles de la Tourette syndrome and obsessive compulsive disorder. Genomics 2003;82:1-9.
12. Belloso JM, Baché I, Guitart M. Disruption of the CNTNAP2 gene in a t(7;15) translocation family without symptoms of Gilles de la Tourette syndrome. Eur J Hum Genet 2007;15:711-3.
13. Newbury DF, Monaco AP. Genetic advances in the study of speech and language disorders. Neuron 2010;68:309-20.
14. Petek E, Windpassinger C, Vincent JB. Disruption of a novel gene (IMMP2L) by a breakpoint in 7q31 associated with Tourette syndrome. Am J Hum Genet 2001;68:848-58.
15. Petek E, Schwarzbraun T, Noor A et al. Molecular and genomic studies of IMMP2L and mutation screening in autism and Tourette syndrome. Mol Genet Genomic 2007;277:71-81.
16. Patel C, Cooper-Charles L, McMullan DJ et al. Translocation breakpoint at 7q31 associated with tics: further evidence for IMMP2L as a candidate gene for Tourette syndrome. Eur J Hum Genet 2011;19:634-9.
17. Stankiewicz P, Lupski JR. Structural variation in the human genome and its role in disease. Annu Rev Med 2010;61:437-55.
18. Lawson-Yuen A, Saldivar JS, Sommer S et al. Familial deletion within NLGN4 associated with autism and Tourette syndrome. EJHG 2008;16:614-8.
19. Sundaram SK, Huq AM, Wilson BJ et al. Tourette syndrome is associated with recurrent exonic copy number variants. Neurology 2010;74:1583-90.

LÆGEMIDDELSTYRELSEN

TIJSKUD TIL LÆGEMIDLER

Lægemiddelstyrelsen meddeler, at der pr. 6. februar 2012 ydes generelt uklasuleret tilskud efter sundhedslovens § 144 til følgende lægemidler:

- (S-01-ED-51) Cosopt øjendråber*, ChemVet Pharma ApS
- (N-02-CX-02) Dixarit tabletter*, Orifarm A/S
- (S-01-EE-01) Latanoprost »Arrow« øjendråber*, Arrow Pharma ApS
- (S-01-EE-01) Latanoprost »Orifarm« øjendråber*, Orifarm Generics A/S
- (S-01-EE-01) Latanoprost »Pfizer« øjendråber*, Pfizer ApS
- (S-01-ED-51) Latanostad Comp øjendråber*, Stada Arzneimittel AG
- (N-03-AX-14) Levetiracetam »Orion« tabletter*, Orion Pharma A/S
- (A-10-BB-07) Minodiol tabletter*, EuroPharmaDK ApS
- (A-10-BH-03) Onglyza tabletter*, Paranova Danmark A/S
- (R-03-BB-04) Spiriva inhalationspulver*, ChemVet Pharma ApS
- (R-03-AC-02) Ventolin inhalationspulver*, 2care4 ApS
- (B-01-AX-06) Xarelto tabletter*, Abacus Medicine A/S
- (B-01-AX-06) Xarelto tabletter*, Orifarm A/S
- (I-02-AE-03) Zoladex implantat*, Orifarm A/S

Der ydes generelt klausuleret tilskud til følgende lægemidler:

- (R-06-AX-13) Clarityn tabletter*, Orifarm A/S

Lægemidlet er klausuleret til personer, der opfylder følgende sygdomsklausul: Pensionister. Kroniske allergiske sygdomme.

En betingelse for at opnå tilskud efter sygdomsklausulen er, at lægen har skrevet »tilskud« på recepten.

- (C-10-AA-07) Visacor tabletter*, Orifarm A/S

Lægemidlet er klausuleret til personer, der opfylder følgende sygdomsklausul: Patienter med behandlingskrævende hyperlipidæmi, for hvem behandling med generelt tilskudsberettiget statin har vist sig utilstrækkelig, eller som ikke tåler disse lægemidler. En betingelse for at opnå tilskud er, at lægen har skrevet »tilskud« på recepten.

Denne bestemmelse trådte i kraft den 6. februar 2012.

*) Omfattet af tilskudsprissystemet.